

СКЛАДОВІ ТА ПРОБЛЕМИ ПРОВЕДЕННЯ ДЬЮ ДІЛІДЖЕНСУ В УКРАЇНІ

Полінкевич О.М., д-р екон. наук, професор

Романюк А.Ю., здобувач вищої освіти

*Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки, м. Луцьк*

В умовах циклічного розвитку економіки підприємства для того, щоб зберегти або відновити свої позиції на ринку, змушені здійснювати операції зі злиття і поглинання. Тому для підприємства як потенційного покупця постає питання щодо визначення його реального стану. Для збору повної, достовірної та об'єктивної інформації про фінансовий стан, ринкової позиції і правового статусу компанії-контрагента можна використовувати спеціальну процедуру комплексної перевірки під назвою «due diligences».

«Due diligences» – це процедура формування об'єктивного уявлення про об'єкт інвестування, що має інвестиційні ризики, незалежну оцінку об'єкта інвестування та інші чинники.

Найчастіше виділяють п'ять основних складових «due diligence» [1; 2]:

– фінансовий аналіз (Financial due diligence) – концентрує увагу на здатності приносити дохід. Інколи він проводиться одночасно з аудитом;

– податковий аналіз (Tax due diligence) проводиться з метою оцінювання податкового навантаження, а також для виявлення можливості оптимізації податкового тягаря;

– аналіз правових аспектів комерційної діяльності (Legal due diligence) направлений на перевірку діяльності відповідно до нормативних актів у сфері цивільного, трудового права, а також інших законів;

– аналіз інформаційного забезпечення (IT due diligence);

– аналіз екологічної безпеки, де проводиться аналіз впливу на довкілля (Environmental due diligence), у рамках якого визначаються й оцінюються ризики, пов’язані із забрудненням довкілля і з природоохоронними діями уряду.

Однією з головних проблем проведення «due diligence» в Україні є те, що її часто сприймають за звичайний аудит. Основною відмінністю «due diligence» від аудиту є те, що «due diligence» оцінює не тільки основні засоби компанії, її ліквідність, а й позицію компанії на ринку, її «брендовість», перспективи розвитку і здатність приносити реальні доходи [1].

Надання послуги «due diligence» вимагає залучення значних ресурсів: трудових, фінансових, матеріальних тощо, дозволить підприємствам вийти на нові ринки діяльності, що досить добре в посткризовий період. Тому «due diligence» є новою ланкою у процесах злиття і поглинання та в діяльності суб’єктів господарювання загалом.

При проведенні «due diligence» слід враховувати таке: результати дослідження є дійсними виключно на дату аналізу, не можуть бути використані інакше, ніж відповідно до цілей і завдань, викладених у договорі між замовником та виконавцем даної перевірки, виконавець не несе відповідальності за рішення, які були прийняті замовником, згідно інформації про результати дослідження.

Перелік посилань:

1. Назаренко І. М., Орехова А. Л. «Дью ділідженс»: сутність, призначення та послідовність проведення. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету*. Економічні науки. 2011. Вип. 20, ч. 1. С. 360–366.

2. Сітарчук А. Ю. Сутність due diligence і можливості використання в Україні. *Вісник університету банківської справи Національного банку України*. 2013. № 1 (16). С. 267–269.